

Volledige inhoudsopgave boek

ondersteunende website:

Overzicht verdiepingsteksten

Overzicht themataken

Inhoud

1	Beleving van seksualiteit en intimiteit	1
1.1	Seksualiteit, intimiteit en erotiek	4
1.2	Beleving	8
1.3	Het biopsychosociale model	10
1.4	Geslacht	11
1.4.1	Het continuümmodel	12
1.4.2	Geslachtsontwikkeling	12
1.4.3	Intersekse	14
1.4.4	Het continuüm man-vrouw	14
1.5	Gender	16
1.5.1	Heteronormativiteit	16
1.5.2	Seksueel gedrag mannen en vrouwen	19
1.5.3	Genderidentiteit en genderexpressie	19
1.5.4	Transgenderpersonen	20
1.5.5	Prevalentie transgenderpersonen	22
1.5.6	Travestie	24
1.6	Seksuele gerichtheid	24
1.6.1	Hetero-, bi-, homo- en asexualiteit	25
1.6.2	Continuüm van Kinsey	25
1.6.3	Heteroseksualiteit	27
1.6.4	Beleving – gedrag – zelfbenoeming	28
1.6.5	Prevalentie seksuele gerichtheid	29
1.6.6	Asexualiteit	30
1.7	Bi+, panseksueel en queer	31
1.8	Seksuele variaties	32

1.8.1	De lovemap	32
1.8.2	Parafilieën	33
1.8.3	BDSM.....	34
1.8.4	Pedofilie en pedoseksualiteit.....	35
1.8.5	Gerontofilie.....	36
1.8.6	Voyeurisme en exhibitionisme.....	37
1.8.7	Zoöfilie.....	37
1.8.8	Seksueel fetisjisme	38
1.8.9	Relationele diversiteit.....	38
1.8.10	Diversiteit in locatie	40
1.8.11	Soloseks	40
1.8.12	Pornografie.....	41
1.9	Seksuele gezondheid.....	43
1.9.1	Definitie seksuele gezondheid.....	43
1.9.2	Seksuele rechten van de mens	43
1.9.3	Seksueleminderheidsstress.....	44
1.10	Conclusie.....	46
	Literatuur.....	46

2	Seksualiteit en samenleving	51
2.1	Biopsychosociale seksuologie	53
2.2	Houding tegenover seksualiteit	54
2.3	Sociobiologie	55
2.3.1	De mythe van het zaadreservoir.....	56
2.3.2	De mythe van het egoïstische gen.....	57
2.4	Socialisatie	58
2.4.1	Gendersocialisatie.....	59
2.4.2	Gendersocialisatie in de kindertijd.....	59
2.4.3	Gendersocialisatie bij jongeren.....	61
2.4.4	Dubbele moraal.....	62
2.4.5	Lichaamsbeeld.....	65
2.4.6	De mythe van het maagdenvlies.....	66
2.5	Het seksuele script	68
2.5.1	Het culturele script.....	68
2.5.2	Het interpersoonlijke script.....	69
2.5.3	Het intrapsychische script.....	69
2.5.4	Ontwikkeling van het seksuele script.....	69
2.5.5	Seksueel script en hulpverlening.....	70
2.6	Diversiteit	70
2.6.1	Complementaire en symmetrische relatie.....	70
2.6.2	Meervoudig ouderschap.....	72
2.6.3	Culturele diversiteit.....	73
2.7	LHBTI-emancipatie	73
2.7.1	LHBTI-emancipatiestrijd.....	74
2.7.2	Acceptatie van homoseksualiteit.....	76
2.7.3	LHBTI-negativiteit.....	78
2.7.4	LHBT-jongeren.....	80
2.7.5	Bi+.....	81
2.7.6	Transgenders.....	82
2.7.7	Intersekse.....	83
2.7.8	Overheidsbeleid.....	84
2.8	Conclusie	84
	Literatuur	85

3	Seksuele ontwikkeling	89
3.1	Kinderen	91
3.1.1	Inleiding	91
3.1.2	Seksueel gedrag van kinderen.....	92
3.1.3	Ontwikkeling van de intimiteit.....	96
3.1.4	Seksuele ontwikkelingsfasen in de kindertijd	97
3.2	Jongeren	99
3.2.1	Start van de puberteit.....	100
3.2.2	Soloseks	100
3.2.3	Stapsgewijze seksuele interactiecarrière	101
3.2.4	Seksueel gedrag van jongeren	103
3.2.5	Seksueel gedrag van jongeren in coronatijd	106
3.2.6	Beleving van seksualiteit bij jongeren	107
3.2.7	Seksuele ontwikkeling bij LHBTI-jongeren.....	109
3.2.8	Het continuüm van consent	115
3.2.9	Internet en seksuele ontwikkeling	119
3.2.10	Dating en sexting	120
3.2.11	Tienerzwangerschap.....	122
3.2.12	Conclusie jongeren.....	123
3.3	Volwassenen	123
3.3.1	Inleiding 123	
3.3.2	Seksuele responscyclus.....	124
3.3.3	De mythe over de clitoris en de orgasmekloof	126
3.3.4	Duale controle.....	128
3.3.5	Sekswerk 129	
3.3.6	Seksuele gezondheid bij volwassenen.....	132
3.3.7	Seksuele gezondheid bij LHBTI-personen.....	133
3.3.8	Seksuele gezondheid in het coronatijdperk.....	133
3.3.9	Conclusie volwassenen	134
3.4	Conclusie 135	
	Literatuur	136

4	Seksuele vorming	141
4.1	Uitgangspunten van seksuele vorming	144
4.1.1	Het vakgebied van seksuele vorming	145
4.1.2	Uitgangspunten seksuele educatie.....	145
4.1.3	Seksuele agency.....	146
4.1.4	De houding van ouders rond seksuele vorming	148
4.1.5	De persoon van de voorlichter.....	148
4.2	Geschiedenis van de seksuele vorming	149
4.2.1	Benaderingswijzen van seksuele vorming.....	150
4.2.2	Seksuele vorming in de 21 ^e eeuw	152
4.2.3	Internationale ontwikkelingen	154
4.3	Theorie over seksuele vorming	154
4.3.1	Communicatietheorie	154
4.3.2	Vooroordelen en stereotypering.....	157
4.4	Preventie van soa	158
4.4.1	Feiten over soa	158
4.4.2	Soa-preventie.....	159
4.4.3	Soa risicogroepen.....	159
4.4.4	Aids 159	
4.4.5	Condoms 161	
4.4.6	Soa-preventie in de hulpverlening	162
4.5	Seksuele vorming van kinderen	163
4.5.1	Methoden op de basisschool.....	163
4.5.2	Samenwerking van ouders en hulpverleners	164
4.6	Seksuele en relationele vorming van jongeren	165
4.6.1	Conditie voor seksuele vorming	166
4.6.2	Seksuele kennis van jongeren.....	167
4.6.3	Mediawijsheid	168
4.6.4	Speciale aandacht groepen.....	169
4.6.5	Vlaggensysteem	175
4.6.6	Genderspecifieke hulpverlening.....	179
4.7	Conclusie	181
	Literatuur	182

5	Seksueel misbruik	183
5.1	Centrum Seksueel Geweld	185
5.2	De rol van de hulpverlener bij seksueel geweld	186
5.2.1	Do's en don'ts voor de hulpverlener	191
5.2.2	Signalen bij kinderen	192
5.2.3	Risicofactoren plegers	193
5.3	Eigen negatieve ervaringen met seksualiteit	193
5.4	Definities van seksueel geweld	193
5.5	Gradaties van seksueel geweld	194
5.6	Trauma en coping	197
5.7	Wetgeving	197
5.8	Melding en aangifte	199
5.8.1	Aangifte bij volwassenen.....	200
5.8.2	Aangifte bij jeugdigen.....	200
5.8.3	Aangifte door burgers.....	200
5.8.4	Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.....	201
5.9	Prevalentie van seksueel geweld	201
5.9.1	Prevalentieonderzoek seksueel geweld.....	202
5.9.2	Prevalentie slachtoffers.....	203
5.9.3	Prevalentie plegers.....	203
5.9.4	Seksueel grensoverschrijdend gedrag online.....	203
5.9.5	Seksueel misbruik jongeren bij sexting	206
5.9.6	Loveboys.....	208
5.9.7	Jongensprostitutie.....	209
5.9.8	Seksuele straatintimidatie.....	210
5.9.9	Genitale verminking.....	211
5.9.10	Media-aandacht.....	212
5.10	Primaire preventie van seksueel geweld	212
5.10.1	Wensen en grenzen.....	213
5.10.2	Primaire preventie.....	213
5.10.3	Kriebels in je Buik	214
5.10.4	Je Lijf, je Lief!.....	214
5.10.5	Rots en Water.....	214
5.10.6	LEFgozers.....	215
5.10.7	Can You Fix It?	215
5.10.8	Stop the shame.....	216
5.10.9	Stop it now	217
5.10.10	Preventie seksuele straatintimidatie.....	217
5.10.11	Zin? Fijn? Lekker?.....	217
5.10.12	Gehandicapten en misbruik.....	217
5.10.13	Adviezen van jongeren zelf.....	218
5.11	Conclusie	219
	Literatuur	220

6	De hulpverlener	223
6.1	Praten over seksuele gevoelens	225
6.2	Wetgeving en beroepscode	227
6.3	Beroepsgebonden factoren	228
6.4	Seksueel misbruik door hulpverleners	230
6.5	Intieme en seksuele ervaringen van hulpverleners	234
6.6	De toelaatbaarheid van seks van hulpverlener en cliënt	236
6.6.1	Machtsongelijkheid.....	237
6.6.2	Visie op seksualiteit van cliënten	239
6.6.3	Hulpverleningsrelatie	240
6.7	Jongeren en volwassenen	241
6.8	Overdracht en tegenoverdracht	242
6.8.1	Overdracht	243
6.8.2	Tegenoverdracht	243
6.9	Bewustwording van seksuele gevoelens	244
6.10	Preventie van misbruik door hulpverleners	246
6.11	Beleid en teamsamenwerking	249
6.12	SOLAROSI	251
6.13	Conclusie	253
6.14	Epiloog	253
	Literatuur	255
	Bijlage	
	Register.....	259

Verdiepingsteksten

Druk 6	§ druk 6	onderwerp
1.1	1.6.5	Prevalentie LHBT onder jongeren
1.2	1.6.5	Prenatale bepaaldheid seksuele gerichtheid
1.3	1.8.4	Maatschappelijke acceptatie pedofilie
1.4	1.8.9.5	Top, bottom or versatile
1.5	1.8.10	Buitenseks
2.1	2.6.3	Islam en seksualiteit
2.2	2.6.3	Hindostanen
2.3	2.6.3	Creolen
2.4	2.7.2	LHBT-acceptatie en Christendom
2.5	2.7.5	Maatschappelijke acceptatie van Bi+ mensen
3.01	3.1.2	Seksueel gedrag van kinderen naar leeftijd
3.02	3.2.4	Seksuele ervaring per leeftijdsgroep
3.03	3.2.5	De beleving van jongeren over Corona
3.04	3.2.6	Persoonlijkheidstype en seksuele relatievorming
3.05	3.3.6	Seksuele problemen
3.06	3.3.9	Seksuele ontwikkeling bij ouderen
3.07	3.3.9	Seksuele ontwikkeling bij mensen met een verstandelijke beperking
3.08	3.3.9	Seksuele ontwikkeling bij mensen met ASS
3.09	3.3.9	Seksuele ontwikkeling mensen met een lichamelijke beperking
3.10	3.3.9	Seksuele ontwikkeling bij psychiatrische cliënten
4.01	4.3.1	Communicatietheorie vrij veilig campagnes
4.02	4.3.2	Effectief bestrijden van discriminatie
4.03	4.4.1	Soa
4.04	4.4.6	Theorie van Gepland gedrag
4.05	4.5.1	Repressieve seksuele voorlichtingsmethoden
4.06	4.6.2	Seksuele vorming in het voortgezet onderwijs
4.07	4.6.3	Veilig flirten op internet
4.08	4.6.4	Begeleiding en hulpverlening van LHBT-jongeren
4.09	4.6.4	GSA
4.10	4.6.4	Seksuele vorming in de residentiele jeugdzorg
4.11	4.7	Seksuele vorming bij mensen met een verstandelijke beperking
4.12	4.7	Seksuele vorming bij mensen met een autismspectrumstoornis
4.13	4.7	Sekseducatie bij mensen met een lichamelijke beperking
4.14	4.7	Sekseducatie in de psychiatrie
4.15	4.7	Sekseducatie bij ouderen
4.16	4.7	Begeleiding bij seksualiteit in justitiële instellingen

4.17	4.7	Begeleiding van sekswerkers
5.1	5.11.12	Slachtoffers van seksueel geweld
5.2	5.11.12	Plegers van seksueel geweld
5.3		Websites

Themataken

Thema- taak	§	onderwerp	Type
1.0		Uitleg themataken	
1.1	1.1	Woordkeus	Oriënterende opdracht
1.2	1.1	Tine en Lex	Kennistaak
1.3	1.2	Taxatieschema van Van Naerssen	Kennistaak
1.4	1.2	Dienstoverdracht	Oefentaak (rollenspel)
1.5	1.3	Hormonen en omgeving	Kennistaak
1.6	1.7	Coming-out	Oefentaak
1.7	1.8.8	Anders	Kennistaak
2.1	2.3	Het egoïstische gen, vader, moeder en kind	Kennistaak
2.2	2.4.2	Connotatie en gender	Reflectietaak
2.3	2.4.4	Jongens en meisjes	Oefentaak
2.4	2.4.4	Gendersocialisatie bij jongeren	Reflectietaak
2.5	V2.1	Een Turks-Nederlands seksueel script	Kennistaak
2.6	2.4.5	Lichaamsbeeld en hulpverlening	Kennistaak
2.7	2.5.5	Seksueel script voor gevorderden	Kennistaak en reflectietaak
2.8	2.6.1	Complementaire en symmetrische relaties	Kennistaak
2.9	2.8	Taboe	Reflectietaak
3.1	3.1.2	Bloot of textiel?	Kennistaak en oefentaak
3.2	3.1.2	Kinderlijke seksualiteit	Individuele reflectietaak
3.3	3.1.4	Kalverliefde	Reflectietaak
3.4	3.2.6	Homoseksuele socialisatie	Kennistaak
3.5	3.2.7	Interview LHBTI-persoon	Oefentaak
3.6	V3.6	Pijn bij seks	Kennistaak en oefentaak
4.01	4.2.3	Voorlichtingsgeschiedenis	Reflectietaak
4.02	4.4.5	Condooms kopen	Oefentaak
4.03	4.4.5	Condoompracticum	Oefentaak
4.04	4.4.6	Onveilige seks in de bosjes (Activiteitencentrum)	Oefentaak rollenspel
4.05	4.4.6	Vrije condoomverstrekking in Drugsvrije therapeutische gemeenschap	Kennistaak, oefentaak en reflectietaak
4.06	4.6.4	"De eerste keer"	Oefentaak prijsvraag
4.07	4.6.5	Seksuele spelletjes in Kinderdagverblijf	Oefentaak
4.08	V4.10	Seksverbod in Jeugdzorginstelling	Reflectietaak
4.09	V4.11	Leren masturberen	Reflectietaak
4.10	V4.11	Vrijend stel in Gezinsvervangend tehuis	Reflectietaak
4.11	V4.11	Zwangerschap bij mensen met een verstandelijke beperking (vervolg T 4.10)	Reflectietaak
4.12	V4.13	Assistentie bij seks (instelling voor mensen met een lichamelijke beperking)	Reflectietaak
4.13	V4.14	Seks voor sigaretten (Opnameafdeling in de psychiatrie)	Reflectietaak en oefentaak
4.14	V4.15	De heer van Zwieten	Oefentaak

4.15	V4.15	Seks van dementerende bewoners in een verzorgingshuis	Reflectietaak
4.16	V4.16	Incest in strafgevangenis	Reflectietaak
4.17	4.7	eigen casus	Reflectietaak
5.1	5.5	Negatieve ervaringen met seksualiteit	Reflectietaak
5.2	5.6	Coping strategieën	Reflectietaak
5.3	5.8.4	Geheimhouding	Oefentaak
5.4	5.10.13	Primaire preventie	Reflectietaak
5.5	V5.1	Hanteren van emoties	Reflectietaak
5.6	V5.1	Een casus over verkrachting	Reflectietaak
5.7	V5.1	Verplaatsen in betrokkenen	Reflectietaak
5.8	V5.2	Instellingsbeleid	Kennistaak
6.01	6.3	Gewenste en ongewenste contacten	Reflectietaak
6.02	6.5	Emotionele reactie	Reflectietaak
6.03	6.5	Verwarring over intimiteit en seksualiteit	Reflectietaak
6.04	6.6.2	De demente weduwnaar	Reflectietaak
6.05	6.2.2	De kantelende verpleegkundige	Reflectietaak
6.06	6.7	Verliefd op de leraar	Reflectietaak
6.07	6.7	De leraar verliefd op jou	Reflectietaak
6.08	6.9	Bewustwording van lichamelijke gevoelens	Reflectietaak
6.09	6.9	Liefde op het eerste gezicht I	Reflectietaak
6.10	6.9	Liefde op het eerste gezicht II	Reflectietaak
6.11	6.9	Sander op schoot I	Reflectietaak
6.12	6.9	Sander op schoot II	Reflectietaak
6.13	6.9	Bewustwording van seksuele gevoelens	Reflectietaak
6.14	6.9	Bewustwording van verborgen seksuele gevoelens	Reflectietaak
6.15	6.9	Preventie in het kinderdagverblijf	Reflectietaak
6.16	6.10	Snoezelen en seks	Reflectietaak
6.17	6.12	Beoordeel je SOLAROSI-competenties	Reflectietaak